

Vznik řeckého divadla

Tematická oblast	Antika
Datum vytvoření	28. 5. 2013
Ročník	První ročník gymnázia
Stručný obsah	Výklad o vzniku řeckého divadla
Způsob využití	Prezentaci je možné použít zejména jako výklad nebo první snímky k zopakování učiva o počátcích řeckého divadla. Obsahuje otázky a řešení.
Autor	Mgr. Martina Svízelová
Kód	VY_32_INOVACE_16_CSVI04

Attické období

- Jak časově vymezujeme attické období?
- Svůj název nese podle kulturního centra, kterým byla Attika. Které největší město podle mapky patří do této oblasti?

Attické období - řešení

- Attické období neboli klasické zahrnuje dobu 5.–4. stol. př. n. l.
- Kulturním střediskem byla oblast Attiky s městem Athény.
- V této době došlo k největšímu rozvoji dramatu.

Divadlo

1. Jak se nazývá řecké divadlo (stavba)? A jak vypadá?
2. Jaké přednosti měly tyto stavby s ohledem na diváky?

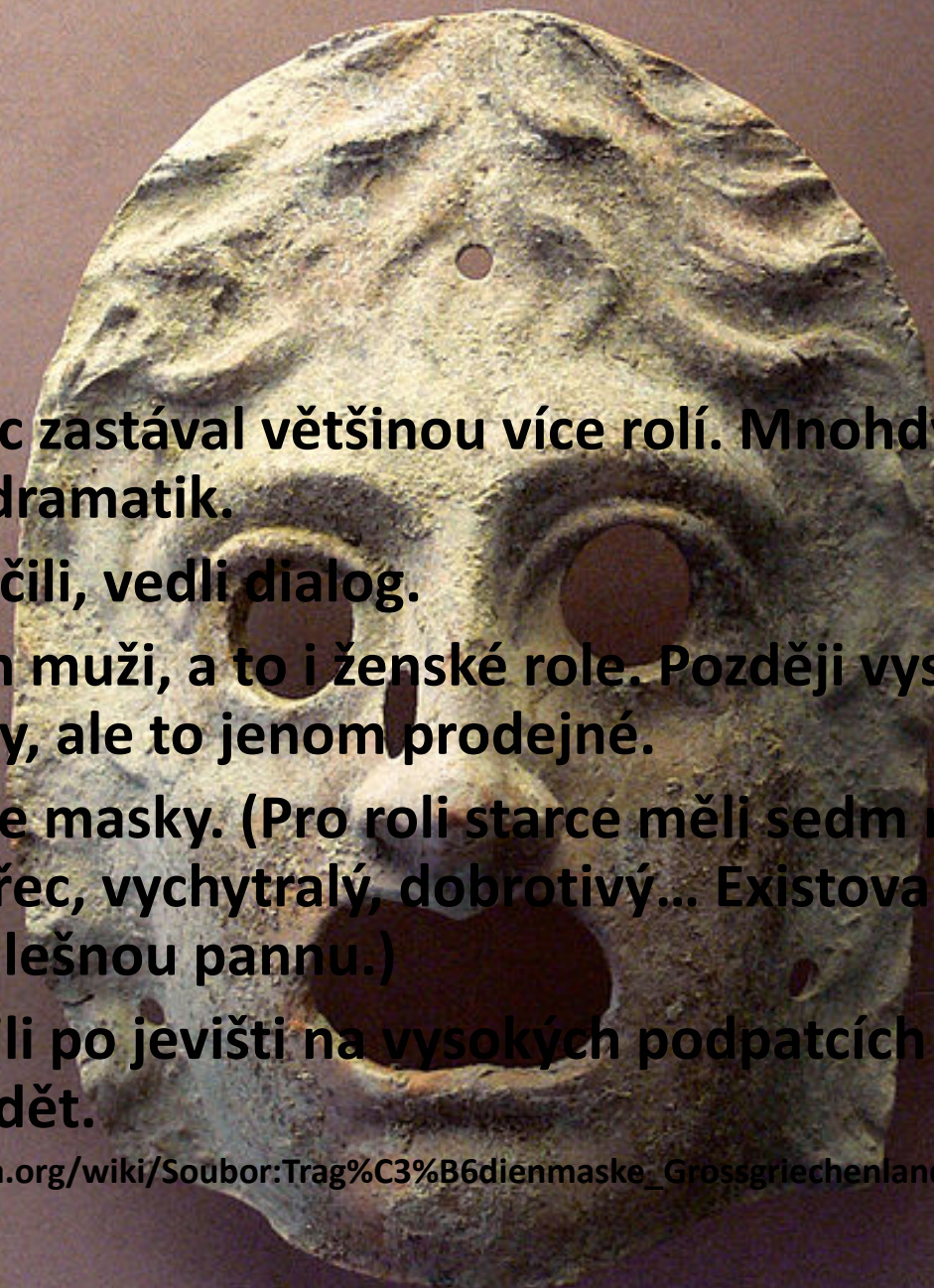
Divadlo - řešení

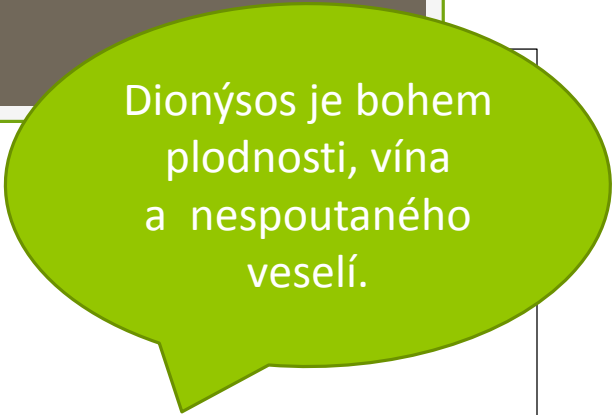
1. Amfiteátr je kamenná stavba, s polokruhovým hledištěm, které je tvořeno vzestupnými řadami sedadel.
2. Divadla měla výbornou akustiku. Z jeviště divadla v Epidauru je i dnes slyšet pouhé zašeptání až do posledních řad.

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:GR-epidaur-theater.jpg>

Herci

- Jeden herec zastával většinou více rolí. Mnohdy hrál i samotný dramatik.
- Zpívali, tančili, vedli dialog.
- Hráli jenom muži, a to i ženské role. Později vystupovaly na jevišti i ženy, ale to jenom prodejné.
- Používaly se masky. (Pro roli starce měli sedm masek, např. chlípný stařec, vychytralý, dobrotivý... Existovala i maska pro pravou a falešnou pannu.)
- Herci chodili po jevišti na vysokých podpatcích (klínech), aby byli lépe vidět.
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Trag%C3%B6dienmaske_Grossgriechenland_Slg_Ebn%C3%B6ther.jpg

Dionýsos je bohem
plodnosti, vína
a nespoutaného
veselí.

Tragédie

- Řecké slovo tragóidiá znamená zpěv kozlů.
- Jednalo se o muže v převlečení za kozly, kteří zpívali a tančili na oslavách boha Dionýsa.
- Píseň k oslavě boha se nazývá dithyrambos.
- Na Dionýsovu počest se konaly každý rok čtyři slavnosti a právě na jedné z nich bylo poprvé uvedeno drama.
- Později se soutěžilo v dramatické tvorbě. Byla to prestižní záležitost. Můžeme to připodobnit k udílení cen Thálie. Rozdíl je v tom, že tehdejší autor byl zároveň režisérem, scénografem i hercem.

Základní prvky tragédie

- Tragédie zpracovávala historické a mytologické náměty. Dramata čerpala z příběhů o Mykénách a Thébách.
- Dodržovala se jednota místa, času a děje podle Aristotelova spisu – Poetika.
- Důležitou roli hrál sbor. Vedl dialog s hercem.
- Tragédie je založena na konfliktu.

Znáš nějakou řeckou báji?

Co je to konflikt?

Řešení

- Řecké báje – kouzelnice Medea, Iason a Argonauti, Herkules, Prometheus.
- Konflikt – rozepře, spor člověka s bohy nebo morálkou.

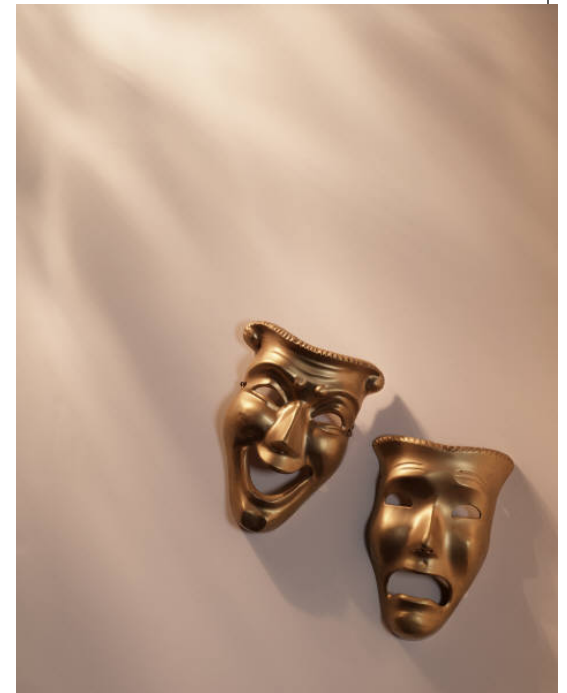
Rozdělení tragédie

1. expozice
2. kolize
3. krize
4. peripetie
5. katastrofa

Komedie

- Komedie vznikla z **comoi**, což byl hudební a taneční průvod o Dionýsových slavnostech.
- Základní prvky:
 - komika
 - dobrý konec
 - kritika nedostatků
 - témata politická a soudobá
 - vulgární výrazy
 - vycpaná břicha a zadky

Zdroje

- PROKOP, V. *Dějiny literatury od starověku do počátku 19. století*. 1.vyd. Sokolov: O.K. - Soft, 2003.
- Obrázky: Klipart Microsoft Office
- Obrázek divadla v Epidauru:
<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:GR-epidaur-theater.jpg>
- Obrázek divadelní masky:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Trag%C3%B6dienmaske_Grossgriechenland_Slg_Ebn%C3%B6ther.jpg